

René Descartes
en Elisabeth van
de Palts
Briefwisseling

Inhoud

Inleiding 7

Leeswijzer 17

Briefwisseling 27

Noten 190

Biografie René Descartes 195

Biografie Elisabeth van de Palts 197

Nawoord 198

Het leven van Elisabeth van de Palts (1618–1660), achterkleindochter van Willem van Oranje, werd getekend door de Dertigjarige Oorlog. Haar ouders kwamen in 1621 als ballingen naar Den Haag. Elisabeth volgde zeven jaar later. Hun Haagse bestaan werd gekleurd door de politieke ontwikkelingen in Europa en zorgen om familie en verwanten.

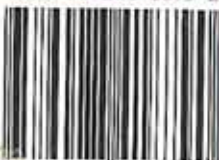
René Descartes (1596–1650) vestigde zich na tal van omzwervingen in 1628 definitief in Nederland. Zijn strijd speelde zich af op wetenschappelijk gebied en werd verbeterd uitgevochten in en rondom de jonge universiteiten in de Republiek. De zeventiende eeuw was een eeuw waarin revolutionaire wetenschappelijke ontdekkingen (Galilei, Christiaan Huygens) de traditionele universiteiten uit hun sluimer wekten. Descartes zette zich vanaf 1619 tot aan zijn dood met een verbazingwekkende energie in voor de hervorming van het onderwijs en onderzoek.

Deze uitgave bevat de volledige tot nu toe bekende briefwisseling tussen René Descartes en Elisabeth van de Palts. Filosoof René Gude werpt in zijn inleiding een nieuw licht op Descartes. Vertaalster Jeanne Holierhoek geeft in haar nawoord een beeld van de tijd en gaat in op de geschiedenis en de taal van de brieven. Een leeswijzer, noten en korte biografieën van Descartes en Elisabeth completeren deze Nederlandse vertaling.

In 1643 ontmoette René Descartes in Den Haag Elisabeth van de Palts. De jonge prinses – door haar moeder spot- tend ‘de Griekse’ genoemd vanwege haar belangstelling voor klassieke talen, wiskunde, filosofie en geschiedenis – maakte indruk op de 47-jarige filosoof met haar kritische reacties op zijn theorieën. Zij begonnen een sprankelen- de correspondentie die tot Descartes’ dood zou worden voortgezet.

De twee briefschrijvers hadden elkaar nodig. Descartes had een veelbelovende methode voor het oplossen van le- vensvragen ontwikkeld en Elisabeth was daarnaar op zoek. Aanvankelijk schreven ze vooral over abstracte kwesties zoals de relatie tussen lichaam en ziel en allerlei elegante wiskundige bewijsvoeringen, maar naarmate de vertrou- welijkheid toenam, ging het steeds vaker over onderwerpen als gezondheid, geluk en gemoedsrust.

ISBN 90-284-1879-2

89028 418790